

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI (FONS EL PUNT - BARCELÓ)

Aurora Bertrana, periodista moderna

Les col·laboracions a la premsa de l'escriptora catalana més exòtica dels anys vint i trenta

El periodisme reuneix els textos fundacionals de l'obra d'Aurora Bertrana i canalitza la construcció de la seva figura pública. Durant la República, la premsa també desclou el compromís sociopolític de l'autora. En els anys seixanta i setanta, li resulta un mitjà clau de reconexió cultural.

>> Aurora Bertrana l'any 1968 durant l'etapa de col·laboració a Presència.

NEUS REAL > TEXT

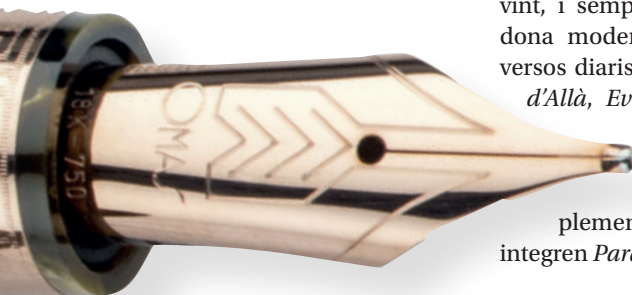
El periodisme ocupa un lloc preminent en la trajectòria d'Aurora Bertrana (Girona, 1892 - Berga, 1974). Igual que molts altres lletraferits, força abans de publicar cap llibre l'autora es dona a conèixer literàriament gràcies a la premsa. Les seves primeres col·laboracions, el bloc d'articles enviats des de Ginebra que apareixen a la secció «Impressions d'una estudianta» (1923) de *La Veu de Catalunya*, suposen les primeres passes de l'escriptora i l'articulació incipient de la seva imatge a través d'uns textos divertits i desenfadats que parlen, sobretot, de qui els escriu.

A partir de la segona meitat dels anys vint, i sempre amb la perspectiva d'una dona moderna, Bertrana publica en diversos diaris, setmanaris i revistes (*D'Ací i d'Allà*, *Evolució*, *Bondat-Bonté*, *Claror*, *Mirador*, *La Rambla*, *La Nau*, *La Veu de Catalunya*, etc.) tant versions i relats complementaris de molts dels textos que integren *Paradisos oceànics* (1930) i *El Mar-*

>> «On és el salvatge?», article de l'autora publicat a L'Opinió el 13 d'agost del 1931.

roc sensual i fanàtic (1936) —els llibres de viatges regularment reeditats des dels anys vuitanta i responsables de la seva fama literària fins avui— com els articles sobre tota

Força abans de publicar cap llibre, Aurora Bertrana es dona a conèixer literàriament gràcies a la premsa

Any 57.—Núm. 18.900.—Preu: 15 cèntims

ABONAMENTS

Redacció: 100 Ptas.
 Anual: 1.200 Ptas.
 Semestral: 600 Ptas.
 Trimestral: 300 Ptas.
 Mensual: 100 Ptas.

Administració: 100 Ptas.
 Anual: 1.200 Ptas.
 Semestral: 600 Ptas.
 Trimestral: 300 Ptas.
 Mensual: 100 Ptas.

Depositaris: 100 Ptas.
 Anual: 1.200 Ptas.
 Semestral: 600 Ptas.
 Trimestral: 300 Ptas.
 Mensual: 100 Ptas.

Depositaris: 100 Ptas.
 Anual: 1.200 Ptas.
 Semestral: 600 Ptas.
 Trimestral: 300 Ptas.
 Mensual: 100 Ptas.

LA PUBLICITAT

BARCELONA ADARXIU I ADMINISTRACIÓ: CARRER DE CALABRÀ, 106, 1.º — TELÈFON 11288
 VALLEJO D'INDUSTRIALS: CARRER DE BARCELONA, 12 I 14. — TELÈFON 10488

Diumenge, 2 de juny de 1935

EL TEMPS...
 EL TEMPS...
 EL TEMPS...

El govern propi

Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...
 Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...
 Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...

La Volta a Catalunya Impressió de la primera etapa

La sortida de la Volta Ciclista a Catalunya. (Foto Luchini.)

La Volta a Catalunya...
 La Volta a Catalunya...
 La Volta a Catalunya...

Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat

Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...
 Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...
 Després de la vista contra el darrer govern de la Generalitat...

CORRESPONDENCIES DE "LA PUBLICITAT"

Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana

Dauia, Limina i Gma

per AURORA BERTRANA

Dona musulmana marroquina

Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana...
 Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana...
 Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana...

mena de qüestions candents que la converteixen en una veu de referència política, social i cultural. Ho fa de manera puntual, amb aportacions regulars sense especificat a sota les capçaleres fixes «Exotismos» o «Nuestros colaboradores» (El Día de Palma de Mallorca, 1932-1933), «Viatges» (L'Opinió, 1933), «Temes» o «Temes Femenins» (La Humanitat, 1933-1934) i «Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana» (La Publicitat, 1935).

De periodista a literata

Per a Bertrana, el periodisme és un mitjà de professionalització i, alhora, el mitjà d'expressió més efectiu per a l'escriptora que vol ser i per a la intel·lectual d'esquerres que esdevé. A la premsa, posa els fonaments de la seva literatura d'abans i de després de 1939 i desplega una projecció pública d'autora cosmopolita, feminista, exòtica i singular (de figura única entre les escriptores del temps). El conjunt resultant és una obra periodística de gran interès. Com l'escriptor i crític Domènec Guansé

va afirmar el 1931, els articles d'Aurora Bertrana, «el mateix que a Barcelona, podrien cotitzar-se a qualsevol altre centre de producció literària».

Amb la imposició del franquisme, Bertrana deixa d'escriure a la premsa. A partir dels anys seixanta, tanmateix, reprèn parcialment aquesta activitat. Més enllà de col·laboracions puntuals —a Tele/Estel, per exemple—, la vinculació de l'autora al setmanari Presència marca el final de seva trajectòria periodística. Amb motiu dels vint-i-cinc anys de la seva mort, Narcís Jordi Aragó escrivia que aquest és un vincle «important perquè es produeix en la darrera etapa de la seva vida» i perquè «l'escriptora troba en la revista de la seva ciutat natal una tribuna d'última hora per expressar-hi idees i opinions». Vet aquí la prova definitiva de l'interès genuí d'Aurora Bertrana per un àmbit que, en relació directa amb el de la literatura, va saber fer ben seu.

Neus Real és membre del grup d'investigació GRETEL.

>> «Impressions d'una dona a través de l'Àfrica musulmana» és la capçalera de Bertrana a La Publicitat, l'any 1935.

A sota, «L'escàndol de "Vent de Grop"», publicat a Presència el 30 de març de 1968.

L'ESCANDOL DE «VENT DE GROU»

La veu pública de l'any de la Gran Guerra que s'obria per donar...
 La veu pública de l'any de la Gran Guerra que s'obria per donar...
 La veu pública de l'any de la Gran Guerra que s'obria per donar...

La vinculació de l'autora al setmanari Presència marca el final de seva trajectòria periodística